

GEORGE BERKELEY

İdealizmin Mimarı, Maddesizliğin Savunucusu ve Piskopos Filozof

Varlık Felsefesi

"Esse est percipi (Varlık, algılanmış olmaktır). Bir şeyin var olması, onun bir zihin tarafından algılanıyor olmasına bağlıdır."

— İnsan Bilgisinin İlkeleri Üzerine İnceleme (1710) —

İrlanda'nın Bilgesi

1685'te İrlanda'da doğdu. Cloyne Piskoposu olarak görev yaptı. Sadece bir din adamı değil, aynı zamanda optik, matematik ve sosyal reformlarla ilgilenen bir dahiydi.

- ▶ **Eğitim:** Trinity College, Dublin'de eğitim gördü ve çok genç yaşta başarılarını yazdı.
- ▶ **Vizyonu:** Maddeciliğin (materyalizm) yol açtığı ateizm ve şüphecilğe karşı ruhsal bir felsefe kurmak.

Maddesizlik (Immaterialism)

Berkeley'e göre "madde" diye bir şey yoktur. Nesnelere, sadece zihnimizdeki duyuların bir toplamıdır.

- ▶ **Duyular:** Elma dediğimiz şey; kırmızılık, tatlılık ve sertlik gibi algıların birleşimidir.
- ▶ **Dış Dünya:** Zihinden bağımsız bir dış dünya yoktur; sadece algılayanlar ve algılananlar vardır.

Öznel İdealizm

Dünya, bizim algılarımızdan oluşan bir sinema perdesi gibidir.

- ▶ **Varoluş:** Eğer bir ormanda bir ağaç devrilirse ve onu kimse duymuyorsa, Berkeley'e göre o ağaç var olmaya devam eder mi?
- ▶ **Tanrı'nın Rolü:** Nesnelere biz bakmasak da var olmaya devam eder, çünkü onları her an algılayan "Mutlak Zihin" yani **Tanrı** vardır.

Soyut Fikirler Çıkmaz

Locke'un "soyut fikirler" teorisine karşı çıkar.

- ▶ **Örnek:** Zihnimizde genel bir "üçgen" canlandıramayız. Canlandırdığımız her üçgen ya ikizkenardır ya da çeşitkenar.
- ▶ **Sonuç:** Genel kavramlar yoktur, sadece belirli ve tikel algılar vardır.

Yeni Bir Görme Teorisi

Mesafe ve büyüklük algısının doğrudan gözle değil, dokunma ve görme deneyimlerinin birleşmesiyle öğrenildiğini kanıtlamaya çalıştı.

Zihinsel Aforizmalar

- ▶ "Bütün dünya bir zihindir ve zihin içindeki fikirlerdir."
- ▶ "Nesneler, zihinden bağımsız bir varlığa sahip değildir."
- ▶ "Bilgelik, Tanrı'yı eserlerinde görmektir."
- ▶ "Düşünmek için yalnız kalmak, yaşamak için algılamak gerekir."

İdealist Kütüphane

- ▶ İnsan Bilgisinin İlkeleri Üzerine İnceleme
- ▶ Hylas ile Philonous Arasında Üç Diyalog
- ▶ Yeni Bir Görme Teorisi Üzerine Deneme
- ▶ Alciphron (Felsefi Savunma)
- ▶ Siris (Geç Dönem Eseri)

"Madde bir yanılsama, zihin tek gerçektir."

— Duyuların ve Ruhun Filozofu George Berkeley —